

Lausuntopyyntö STM 2015

1. Vastaajatahon virallinen nimi

Vastaajien määrä: 1

Nimi

- Elinkeinoelämän keskusliitto EK

2. Vastauksen kirjanneen henkilön nimi

Vastaajien määrä: 1

Nimi

- Jan Schugk

3. Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot

Vastaajien määrä: 1

Nimi	Asema organisaatiossa	Matkapuhelin	Sähköposti
Jan Schugk	Asiantuntijalääkäri	0405941448	jan.schugk@ek.fi

4. Lausuntopyyntöä käsittelevä päivämäärä toimitilimessä

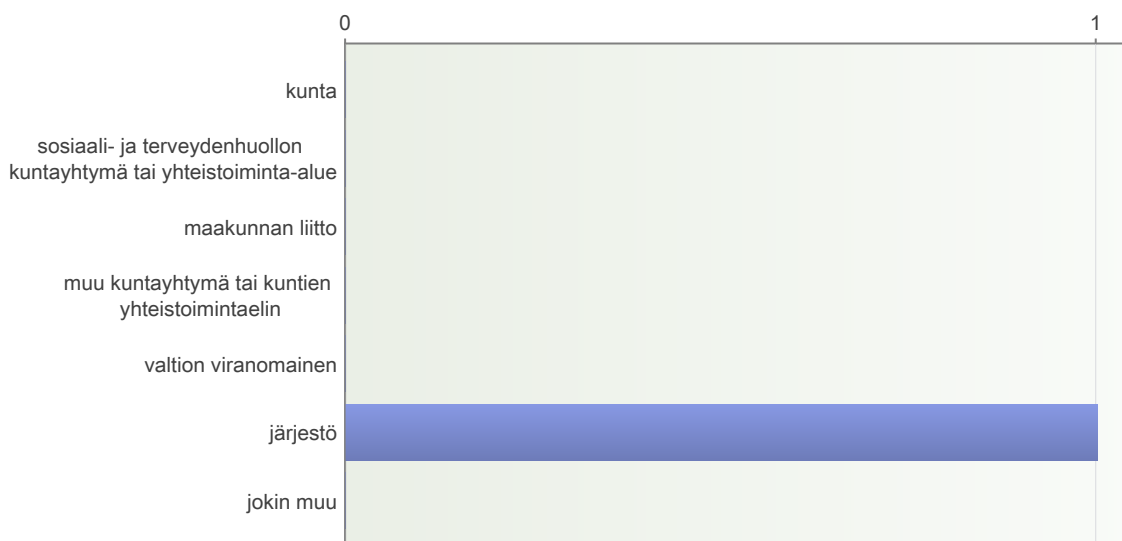
Ei vastauksia.

5. Toimielimen nimi

Ei vastauksia.

6. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1

7. Kunta numero tilastokeskuksen luokituksessa

Ei vastauksia.

8. 1. Hallituksen aluejakolinjauksen mukaan perustettavat itsehallintoalueet muodostetaan maakuntajaon pohjalta. Onko nykyinen maakuntajako oikea peruste itsehallintoalueiden muodostamiselle?

Vastaajien määrä: 1

9. 2. Voitte perustella edellistä vastaustanne.

Ei vastauksia.

10. 3. Tämä kysymys vain kuntien valtuustoille: Hallituksen aluejakolinjauksen mukaan perustettavat itsehallintoalueet muodostetaan maakuntajaon pohjalta. Minkä nykyisen maakunnan pohjalta muodostettavaan itsehallintoalueeseen kuntanne katsoo perustelluksi kuulua? (liite: Manner-Suomen maakunnat)

Ei vastauksia.

11. 4. Voitte perustella edellistä vastaustanne.

Ei vastauksia.

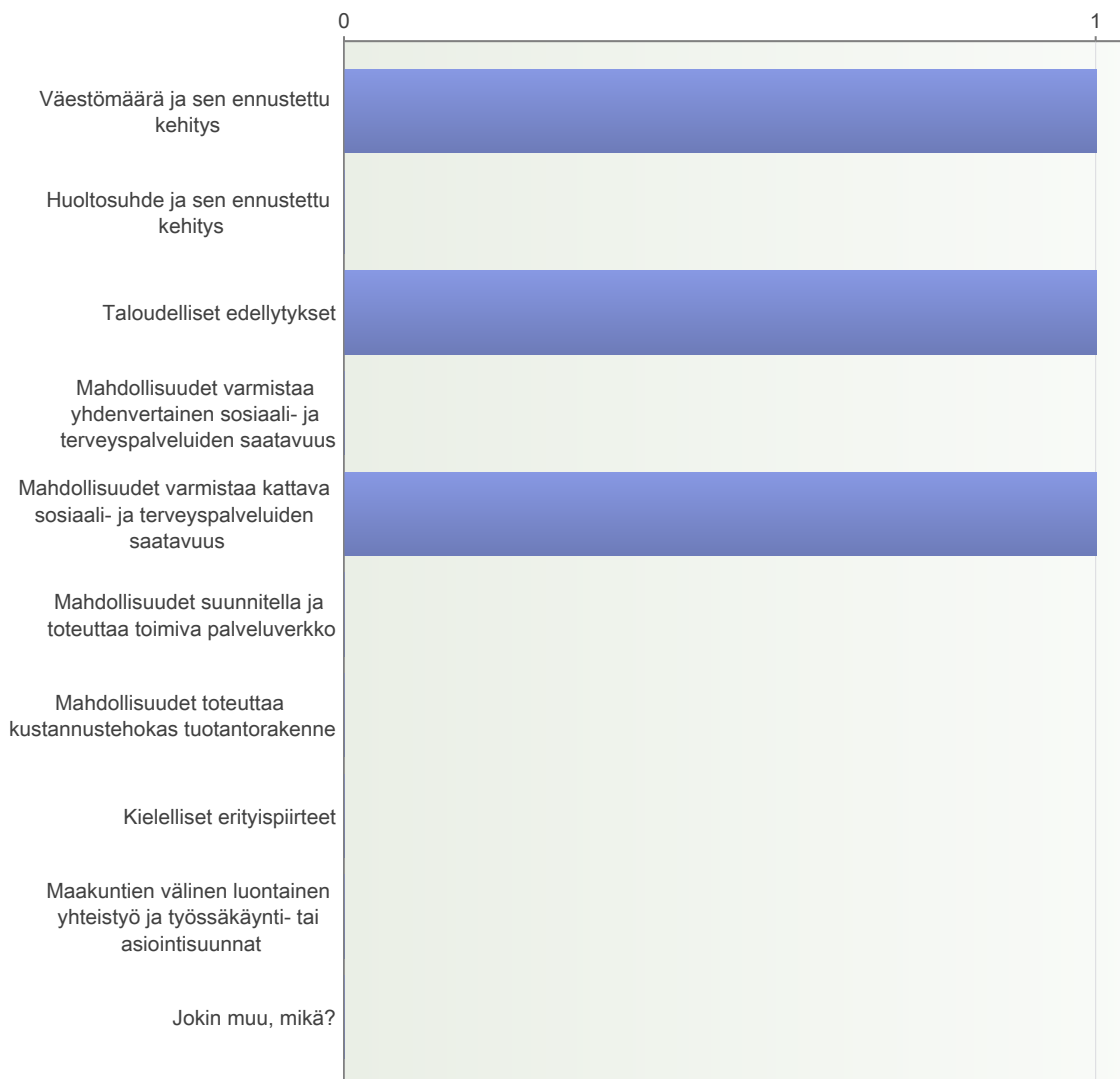
12. 5. Itsehallintoalueet järjestävät sote-palvelut joko yksin tai lailla säädettyjen kolmen itsehallintoalueen täytyy järjestää palvelut yhdessä sopimalla toisen itsehallintoalueen kanssa. Sosiaali- ja terveydenhuollossa on jatkossa maassa 15 selkeää alueellista kokonaisuutta, joilla sote-palvelut järjestetään. Miten arvioitte tehtyä ratkaisua?

Vastaajien määrä: 1

- Vapaaehtoinen sopiminen palveluiden järjestämisestä alueiden yhteistyönä on hyvä tapa toimia, mutta on epävarmaa löytyykö vähintään kolme sellaista maakuntaa, jotka ovat omaehtoisesti valmiit lähtemään yhteistyöhön toisen maakunnan kanssa. Jos nämä kolme maakuntaa joudutaan osoittamaan lailla ja samalla säätämään niiden työnjaosta ja yhteistyövelvoitteen laajuudesta sekä sisällöstä, on todennäköistä että yhteistyöstä muodostuu jäykkää ja enemmän organisaatioita kuin asiakkaita palvelevaa.

13. 6. Minkä kriteerien perusteella tulisi päättää siitä, mitkä kolme itsehallintoaluetta järjestävät sosiaali- ja terveyspalvelut muiden itsehallintoalueiden kanssa? Voit valita yhden tai useampia

Vastaajien määrä: 1

14. 7. Itsehallintoalueet tulevat tarvitsemaan yhteistyökumppaneita palveluiden järjestämisessä.

Mikä tai mitkä ovat alueellenne luontaiset yhteistyösuunnat?

Ei vastauksia.

15. 8. Jos se itsehallintoalue, johon katsotte kuntanne kuuluvan, osoittautuu myöhemmin tehtävän päätöksen johdosta sellaiseksi itsehallintoalueeksi, joka ei vastaa itsenäisesti sote-palvelujen järjestämisestä, onko sillä vaikutusta kunnan kantaan siitä, mihin itsehallintoalueeseen kunnan tulisi kuulua?

Ei vastauksia.

16. 9. Voitte perustella edellistä vastaustanne.

Ei vastauksia.

17. 10. Hallituksen linjauksen mukaan itsehallintoalueille osoitetaan sosiaali- ja terveydenhuollon lisäksi 1.1.2019 lähtien seuraavat tehtävät: pelastustoimen tehtävät, maakuntien liittojen tehtävät ja ELY-keskusten alueellisen kehittämisen tehtävät sekä lisäksi mahdollisesti ympäristöterveydenhuolto. Mitä muita tehtäviä olisi mielestänne tarkoituksenmukaista siirtää itsehallintoalueille?

Vastaajien määrä: 1

- Muiden kuin mainittujen tehtävien siirtäminen maakunnille ei ole perusteltua.

18. 11. Millä keinoin tulisi varmistaa itsehallintoalueiden ja kuntiin jäävien tehtävien välinen yhteys hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä?

Vastaajien määrä: 1

- Järjestelmään on luotava (taloudelliset) kannusteet jotka on kytketty tavoitteisiin, joiden saavuttaminen edellyttää että maakunnat saavat kunnat osallistumaan asukkaidensa hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen. Kunnille kohdistettavassa rahoituksessa (valtionosuus) on oltava erinä, jotka on sidottu siihen miten kunta tekee ja toteuttaa päätöksiä, joilla on myönteinen vaikutus asukkaiden hyvinvointiin ja terveyteen.

19. 12. Vapaamuotoisia huomioita hallituksen aluelinjauksesta.

Vastaajien määrä: 1

- Yhdymme niihin lukuisiin asiantuntijankemyksiin, joiden mukaisesti nykyistä pienempi määrä järjestämisvastuussa olevia alueita olisi ollut parempi tapa toteuttaa nimenomaan sote-uudistus. Viiden alueen malli olisi ollut sote-järjestämisen kannalta ihanteellinen, sillä tällöin alueet olisivat kaikki olleet järjestäjinä riittävän suuria toimijoita vastaamaan myös pääosasta erityisen vaativaa toimintaa. Alueet olisivat olleet myös yhdenvertaisia sen suhteen että kaikilla olisi ollut yliopistollinen keskussairaala.

Selvitysryhmän raportissa esitettiin kompromissina 9-12 alueen mallia, jolla olisi vältetty 18/15-alueen mallin myötä uhkaava skenaario siitä, että osa alueista jää tulevan demografisen kehityksen myötä liian pieniksi järjestämään tehokkaasti sote-palvelujen kokonaisuuden ja rahoittamaan sen. Valitulla mallilla alueet myös poikkeavat huomattavasti toisistaan rakenteiden puolesta, sillä osalla alueista on yliopistosairaala, osalla laajan ympärivuorokautisen toiminnan päivystyksikkö ja osalla vain suppean toiminnan päivystyksikkö. Näiden erojen hallinta vaatii maakunnilta yhteistyötä, toiminnan koordinaatiota sekä niiden keskinäistä maksuliikennettä kustannusten kohdentamiseksi sekä palveluvalmiuden että palveluiden käytön osalta.

20. 13. Vapaamuotoisia huomioita hallituksen rahoituslinjauksesta.

Vastaajien määrä: 1

- Rahoitusmallia valittaessa on ehdottoman tärkeää pitää kiinni sovituista linjauksista: kokonaisveroaste ei saa nousta, eikä työn verotus saa kiristyä millään tulotasolla.

Esillä olleista rahoitusvaihtoehdoista tarkoituksenmukaisin on valtion rahoitus erillisellä sote-verolla tai sote-maksulla. Lisäprogression välttämiseksi vero/maksupohjan on oltava sama kuin kunnallisverotuksessa. Lisäksi on löydettävä keino, jolla pystytään varmistamaan että kunnat laskevat verotustaan valtion/maakuntien rahoitettavaksi siirtyviä sote-menoja vastaavalla summalla. Julkaistuissa muistioissa tähän ei ole tunnistettu käyttökelpoista keinoa, sillä kunnan verotusoikeuden katsotaan nauttivan perustuslain suojaa ja kunnilla on niin ikään katsottu olevan itsenäinen oikeus määrätä kunnan tuloveroprosentti sekä kerätä kunnallista tuloveroa tehtäviensä rahoittamista varten.

Kuten muistioissa todetaan, liittyy ratkaisuun, jossa yksi taho (valtio) rahoittaa palvelut ja toinen taho (maakunta) järjestää ne, merkittävä kannustinongelma. Toisaalta rahoituksen on oltava annettuun tehtävään nähden oikealla tasolla, toisaalta sen on kannustettava maakuntia pyrkimään järjestämään palvelut mahdollisimman tehokkaasti ja jatkuvasti toimintamallejaan kehittäen. Kysymys kuuluu: mikä on se palkitsemistapa, joka saa maakunnan johdon ponnistelemaan sen eteen, että palvelut saadaan järjestettyä jopa budjetoitua pienemmällä summalla?

Tässä rahoitusmallissa, toisin kuin mallissa jossa maakunnilla olisi itsenäinen verotusoikeus, on myös käytännössä erittäin vaikea välttää tilanne, jossa valtio joutuu paikkaamaan jälkikäteen maakunnan taloutta, mikäli se ei selviä saamastaan tehtävästä sille allokoitulla rahoituksella. Tätä varten on luotava mekanismit, joilla valtio kykenee tarvittaessa vastustamaan uhkaavaa bail out -rahoitusta.